

**НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ АГРАРНИХ НАУК УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ НАУКОВИЙ ЦЕНТР
«ІНСТИТУТ ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНОЇ І КЛІНІЧНОЇ ВЕТЕРИНАРНОЇ
МЕДИЦИНИ»**

ЗАТВЕРДЖУЮ

**Директор ННЦ «ІЕКВМ», доктор
ветеринарних наук, професор,
академік НААН**

Б. Т. СТЕГНІЙ

« 06 » жовтня 2021 р.

**ПОЛОЖЕННЯ
ПРО ДУАЛЬНУ ФОРМУ ЗДОБУТТЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ
ТРЕТЬОГО (ОСВІТНЬО-НАУКОВОГО РІВНЯ)
ННЦ «ІНСТИТУТ ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНОЇ І
КЛІНІЧНОЇ ВЕТЕРИНАРНОЇ МЕДИЦИНИ»**

Схвалено вченою радою ННЦ «ІЕКВМ»

Протокол № 9

від 06 жовтня 2021 р.

ХАРКІВ 2021

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Положення про дуальну форму освіти в ННЦ «Інститут експериментальної і клінічної ветеринарної медицини» (далі - ННЦ «ІЕКВМ») є основним нормативним документом, що визначає порядок запровадження й організації дуальної форми навчання у здобуванні наукового звання в ННЦ «ІЕКВМ».

1.2. Це Положення визначає порядок здобуття наукового звання (освітньо-наукового рівня) за дуальною формою здобуття освіти в ННЦ «ІЕКВМ».

1.3. Дуальна форма здобуття освіти в ННЦ «ІЕКВМ» передбачає здобуття освіти шляхом поєднання теоретичного викладу (лекційного матеріалу, відкритих семінарів та ін.), застосуванням його при виконанні лабораторних експериментальних досліджень, написання статей, використовуючи власні дослідження, та безпосереднього виконання наукових досліджень агропромислових формуваннях, на робочих місцях підприємств, в установах та організаціях (далі – суб'єкти господарювання) для набуття певної кваліфікації на основі договору.

1.4. Метою впровадження дуальної форми здобуття освіти є підвищення якості професійної підготовки здобувачів третього освітньо-наукового рівня освіти. Основними завданнями навчання за дуальною формою є:

- виконання експериментальних досліджень у лабораторіях, застосування сучасних методик та наукових принципів, збереження достатнього рівня теоретичної підготовки науковців ННЦ «ІЕКВМ»;

- забезпечення взаємозв'язку, взаємопроникнення та взаємовпливу різних систем (наука і освіта, наука і виробництво чи громадський сектор) для впровадження важливих змін, спрямованих на підвищення значимості наукового сектору;

- підвищення якості підготовки фахівців відповідно до затребуваності ринку праці та забезпечення національної економіки кваліфікованими фахівцями;

- посилення ролі роботодавців та фахових об'єднань у системі підготовки кваліфікованих кадрів від формування змісту освітніх програм до оцінювання результатів навчання;

- модернізація експериментальних досліджень для відповідності пропозиції до попиту;

- підвищення рівня конкурентоздатності випускників наукової установи в умовах глобалізації та сприяння росту рівня зайнятості молоді;

- скорочення періоду адаптації випускників до професійної діяльності;

- підвищення мотивації здобувачів освіти третього освітньо-наукового рівня вищої освіти до навчання, ознайомлення із сучасними експериментальними методами, беручи участь у конференціях (вітчизняних та закордонних);

1.5. Права та обов'язки науковців та здобувачів наукового звання зокрема, ННЦ «ІЕКВМ» та суб'єктів господарювання під час організації

здобуття освіти за дуальною формою визначають Закони України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про наукову і науково-технічну діяльність», «Про зайнятість населення», Постанова Кабінету Міністрів України від 12 серпня 2015 р. № 579 «Про затвердження Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність», Кодекс законів про працю, Концепція підготовки фахівців за дуальною формою здобуття освіти та інші нормативно-правові акти.

1.6. У цьому Положенні терміни вжито у такому значенні:

Координатор дуального навчання від ННЦ «ІЕКВМ» – посадова особа наукової установи, яка відповідає за організацію навчання за дуальною формою та призначається керівником ННЦ «ІЕКВМ».

Координатор дуального навчання від суб'єкта господарювання – посадова особа, яка відповідає за організаційно-методичний супровід навчання за дуальною формою здобуття наукового ступеня та призначається керівником суб'єкта господарювання.

Куратор дуального навчання – науковий працівник ННЦ «ІЕКВМ», який контролює виконання індивідуального навчального плану дуального навчання і програми практичного навчання на робочому місці за дуальною формою здобуття третього науково-освітнього рівня освіти та призначається керівником ННЦ «ІЕКВМ».

Навчання за дуальною формою – це форма організації освітнього процесу для здобувачів освіти третього освітньо-наукового рівня вищої освіти очної форми навчання, що здійснюється на основі встановлення рівноправного партнерства ННЦ «ІЕКВМ» та суб'єкта господарювання, що має ресурси, необхідні для здійснення практичного навчання здобувачів на робочому місці в поєднанні з виконанням посадових обов'язків відповідно до трудового договору, з метою набуття останніми досвіду практичного застосування компетентностей та їх адаптації в умовах реальної професійної діяльності.

Наставник дуального навчання – кваліфікований працівник суб'єкта господарювання, який керує навчанням здобувачів освіти третього освітньо-наукового рівня вищої освіти на робочих місцях відповідно до програми практичного навчання на робочому місці та призначається керівником суб'єкта господарювання.

Інші терміни вживаються у значеннях, що визначені Законом України «Про освіту» та іншими нормативними документами.

2. ОРГАНІЗАЦІЯ ДУАЛЬНОЇ ФОРМИ ЗДОБУТТЯ ОСВІТИ

2.1. ННЦ «ІЕКВМ» приймає рішення про впровадження дуальної форми навчання на основі досліджень ринку праці та визначає перелік освітніх програм, за якими навчання за дуальною формою є доцільним.

2.2. Ініціювати організацію навчання за дуальною формою можуть суб'єкти господарювання та здобувачі освіти третього освітньо-наукового рівня вищої освіти.

2.3. ННЦ «ІЕКВМ» призначає координатора дуального навчання від установи для забезпечення організації навчання за дуальною формою та

ефективної комунікації між всіма зацікавленими сторонами.

2.4. Для організації здобуття освіти третього освітньо-наукового рівня вищої освіти за дуальною формою можна залучати суб'єктів господарювання, діяльність яких відповідає профілю відповідних освітніх програм і які можуть забезпечити практичне навчання на робочих місцях для здобувачів.

2.5. Діяльність суб'єкта господарювання, щодо організації практичного навчання здобувача освіти на робочому місці під час здобуття освіти за дуальною формою, не потребує ліцензування.

2.6. Здобуття освіти третього освітньо-наукового рівня вищої освіти за дуальною формою здійснюється відповідно до навчальних програм ННЦ «ІЕКВМ». Особливості організації освітнього процесу за дуальною формою відображаються в індивідуальних навчальних планах здобувачів.

2.7. ННЦ «ІЕКВМ» відповідає за реалізацією освітньої програми в повному обсязі. Суб'єкт господарювання, що є партнером організації дуальної форми здобуття освіти третього освітньо-наукового рівня вищої освіти, відповідає за реалізацію програми навчання на робочих місцях, що визначено у договорі.

2.8. ННЦ «ІЕКВМ» має право організовувати навчання за дуальною формою для здобувачів освіти третього освітньо-наукового рівня вищої освіти, які навчаються за очною формою та виявили особисте бажання, а також пройшли відбір у суб'єкта господарювання. При переході на дуальну форму здобуття освіти за здобувачем зберігається джерело фінансування, стипендія та пільги, якщо такі є.

2.9. Процедура відбору здобувачів освіти третього освітньо-наукового рівня вищої освіти для навчання за дуальною формою реалізують суб'єкти господарювання спільно з ННЦ «ІЕКВМ».

2.10. ННЦ «ІЕКВМ» має право організовувати навчання за дуальною формою для груп чи окремих здобувачів з метою забезпечення їх індивідуальної освітньої траєкторії.

2.11. Для організації здобуття освіти за дуальною формою використовують різні моделі:

- інтегрована модель: модель поділеного тижня (кілька днів протягом тижня у закладі освіти, інша частина тижня – в суб'єкті господарювання);

- блочна модель: навчання у науковій установі та на робочому місці за блоками (2 тижні, місяць, семестр);

- часткова модель: частина навчання в суб'єкті господарювання покривається за рахунок навчання у навчальних центрах.

- інші.

2.12. Відносини між ННЦ «ІЕКВМ», суб'єктом господарювання та здобувачем наукового ступеня з усіх питань організації навчання за дуальною формою регулюють Положення МОН про дуальну освіту, Положення ННЦ «ІЕКВМ» «Про дуальну форму здобуття вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня», тристоронній договір про здобуття освіти за дуальною формою, Положення про індивідуальний навчальний план здобувача вченого звання в ННЦ «ІЕКВМ», інші договори та

законодавчі акти.

2.13. Форму типового договору про здобуття вищої, фахової передвищої освіти за дуальною формою затверджує центральний орган виконавчої влади у сфері освіти і науки.

2.14. Практичне навчання на робочих місцях є складовою освітньої програми та обліковується у кредитах ЄКТС, і має становити не менше 30 % від загального обсягу кредитів. Контроль за виконанням програми практичного навчання на робочому місці здійснюють спільно суб'єкт господарювання і ННЦ «ІЕКВМ».

2.15. Облік виконання обсягу освітньої програми за дуальною формою здійснюють відповідно до Положення про організацію освітнього процесу закладу освіти.

2.16. Оцінювання результатів навчання здобувача освіти третього освітньо-наукового рівня вищої освіти здійснює ННЦ «ІЕКВМ» спільно із суб'єктом господарювання.

2.17. Підсумкову атестацію здобувача освіти за дуальною формою освіти здійснюють у формі атестаційного екзамену, перелік питань до якого погоджують із суб'єктом господарювання.

2.18. Інформація про здобуття освіти третього освітньо-наукового рівня вищої освіти за дуальною формою має бути відображена у документах про освіту (академічній довідці здобувача).

2.19. Інші питання, пов'язані з організацією дуальної форми здобуття наукових ступенів, визначає ННЦ «ІЕКВМ» в частині, що не суперечить вимогам законодавства.

3. ПОРЯДОК ЗАРАХУВАННЯ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ ЗА ДУАЛЬНОЮ ФОРМОЮ

3.1. Підставою для організації навчання за дуальною формою здобуття освіти третього освітньо-наукового рівня вищої освіти є заява здобувача очної форми або успішне проходження здобувачем процедури відбору, яку реалізують суб'єкти господарювання спільно із ННЦ «ІЕКВМ», та підписання тристороннього договору і трудової угоди.

3.2. Після підтвердження наміру від суб'єкта господарювання щодо організації здобуття освіти третього освітньо-наукового рівня вищої освіти за дуальною формою з конкретним здобувачем, ННЦ «ІЕКВМ» готує тристоронній договір про дуальну форму здобуття освіти третього освітньо-наукового рівня вищої освіти і спільно із суб'єктом господарювання розробляє та погоджує індивідуальний навчальний план. Якщо суб'єкт господарювання, з яким укладено тристоронній договір, не має потужностей, щоб забезпечити виконання частини навчального плану щодо навчання на робочому місці в повному обсязі, навчальний заклад та суб'єкт господарювання можуть домовитись про співпрацю із іншими суб'єктами господарювання чи навчальними центрами для забезпечення здобувачеві умов для виконання освітньої програми та індивідуального плану.

3.3. Укладання тристороннього договору про дуальну форму

здобуття освіти третього освітньо-наукового рівня вищої освіти передбачає укладання із здобувачем трудового договору (Відповідно до статті 24 КЗпП додержання письмової форми є обов'язковим).

3.4. Переведення здобувачів освіти третього освітньо-наукового рівня вищої освіти на дуальну форму здобуття освіти здійснюється, як правило, до початку навчального семестру, або протягом 14 календарних днів від його початку, за наказом директора ННЦ «ІЕКВМ».

3.5. Форму та зміст поточної та підсумкової атестації здобувачів визначає ННЦ «ІЕКВМ» спільно із суб'єктом господарювання відповідно до вимог освітньої програми.

3.6. У разі переведення здобувача на навчання за дуальною формою чи передчасного припинення дії договору про дуальну форму здобуття освіти третього освітньо-наукового рівня вищої освіти за здобувачем зберігається джерело фінансування освітньої послуги (бюджет, контракт за власні кошти, контракт за кошти третьої особи).

3.7. У разі переведення здобувача, що навчається за кошти державного бюджету, на навчання за дуальною формою чи передчасного припинення дії договору про дуальну форму здобуття освіти третього освітньо-наукового рівня вищої освіти за здобувачем зберігається право на отримання стипендії та інших соціальних гарантій згідно з чинним законодавством.

4. ОСОБЛИВОСТІ РЕАЛІЗАЦІЇ НАВЧАННЯ ЗА ДУАЛЬНОЮ ФОРМОЮ

4.1. Для ННЦ «ІЕКВМ»:

4.1.1. Після прийняття рішення про впровадження дуальної форми здобуття освіти третього освітньо-наукового рівня вищої освіти за обраними освітніми програмами наукова установа приймає відповідні внутрішні документи, призначає координатора навчання за дуальною формою від ННЦ «ІЕКВМ», може створювати необхідні структурні підрозділи.

4.1.2. Координатор дуального навчання від ННЦ «ІЕКВМ»:

- організовує пошук та попередній відбір суб'єктів господарювання, діяльність яких відповідає профілю відповідних освітніх програм і може забезпечити формування програмних результатів навчання;

- ініціює та реалізує переговорний процес із суб'єктами господарювання щодо спільного впровадження дуальної форми здобуття освіти третього освітньо-наукового рівня вищої освіти;

- готує та узгоджує двосторонні договори про співпрацю з суб'єктами господарювання щодо партнерства в організації здобуття освіти третього освітньо-наукового рівня вищої освіти за дуальною формою;

- проводить інформаційну роз'яснювальну роботу серед здобувачів щодо особливостей та переваг здобуття освіти третього освітньо-наукового рівня вищої освіти за дуальною формою;

- координує організацію відбору здобувачів, що бажають перейти на дуальну форму здобуття освіти третього освітньо-наукового рівня вищої

освіти та погоджує їх персональний склад з суб'єктами господарювання;

- організовує обговорення із суб'єктами господарювання змісту відповідних навчальних програм на предмет відповідності професійним стандартам та вимогам до компетентностей майбутніх фахівців;
- ініціює і контролює створення та узгодження програми навчання на робочих місцях;
- ініціює та контролює створення індивідуальних робочих навчальних планів;
- готує та погоджує з усіма сторонами договори про дуальну форму здобуття освіти третього освітньо-наукового рівня вищої освіти;
- забезпечує неперервну комунікацію між усіма сторонами для усунення можливих недоліків в організації навчання та вирішення поточних проблем, що можуть виникати;
- ініціює та контролює призначення куратора дуального навчання для кожного здобувача за дуальною формою;
- координує роботу кураторів дуального навчання;
- контролює проведення позапланового інструктажу здобувачів з безпеки життєдіяльності в разі переходу на навчання за дуальною формою;
- бере участь в аналізі результатів та якості навчання за дуальною формою здобуття освіти третього освітньо-наукового рівня вищої освіти і вносить пропозиції своєму керівництву щодо її поліпшення.

4.1.3. Куратор дуального навчання:

- формує індивідуальні навчальні плани, ураховуючи сучасні потреби суб'єкта господарювання;
- забезпечує поточний контроль за виконанням індивідуального навчального плану;
- підтримує постійну комунікацію із здобувачем освіти третього освітньо-наукового рівня вищої освіти та представниками суб'єкта господарювання (зокрема, наставником дуального навчання) з метою вчасного вирішення поточних питань та забезпечення виконання освітньої програми в повному обсязі;
- за потреби ініціює внесення змін до індивідуального навчального плану в процесі навчання за дуальною формою здобуття освіти третього освітньо-наукового рівня вищої освіти.

4.1.4. ННЦ «ІЕКВМ» за потреби надає своєчасну методичну допомогу з організації навчання на робочих місцях співробітникам суб'єктів господарювання, задіяних в організації навчання за дуальною формою.

4.1.5. ННЦ «ІЕКВМ» може звертатися до суб'єктів господарювання із запитом щодо стажування в його підрозділах науково-педагогічних та педагогічних працівників.

4.1.6. Для контролю якості навчання ННЦ «ІЕКВМ» має проводити регулярні зустрічі зі суб'єктами господарювання (не рідше одного разу на рік) та забезпечити зворотній зв'язок від здобувачів за участі куратора про відповідність теоретичної та практичної частин програми навчання на робочих місцях.

4.1.7. ННЦ «ІЕКВМ» забезпечує можливість проведення спільного

оцінювання результатів навчання здобувачів освіти третього освітньо-наукового рівня вищої освіти за дуальною формою за участі представників відповідних суб'єктів господарювання.

4.2. Для суб'єкта господарювання:

4.2.1. Суб'єкт господарювання може звертатися до ННЦ «ІЕКВМ» з ініціативою щодо впровадження дуальної форми здобуття освіти третього освітньо-наукового рівня вищої освіти.

4.2.2. Суб'єкт господарювання може вносити пропозиції щодо зміни змісту освітніх програм та оновлення навчальних планів, ініціювати створення нових освітніх програм у порядку, визначеному законодавством.

4.2.3. Суб'єкт господарювання призначає координатора дуального навчання від суб'єкта господарювання для забезпечення організаційно-методичного супроводу навчання за дуальною формою здобуття освіти третього освітньо-наукового рівня вищої освіти та ефективної комунікації із ННЦ «ІЕКВМ».

4.2.4. Суб'єкт господарювання призначає здобувачеві наставника дуального навчання з найбільш досвідчених кваліфікованих фахівців.

4.2.5. Суб'єкт господарювання проводить необхідні інструктажі з техніки безпеки та охорони праці здобувачів освіти третього освітньо-наукового рівня вищої освіти на виробництві.

4.2.6. Суб'єкт господарювання контролює забезпечення здобувачів необхідними предметами та засобами праці.

4.2.6. Суб'єкт господарювання контролює забезпечення здобувачів необхідними предметами та засобами праці, реактивами для досліджень.

4.2.7. Суб'єкт господарювання створює умови для підвищення професійного рівня працівників, які здійснюють навчання здобувачів освіти третього освітньо-наукового рівня вищої освіти на робочому місці (наставників).

4.2.8. Суб'єкт господарювання організовує погодження тристоронніх договорів про дуальну форму здобуття освіти третього освітньо-наукового рівня вищої освіти та відповідні індивідуальні навчальні плани (*Додаток*).

4.2.9. Координатор дуального навчання від суб'єкта господарювання

- відповідає за співпрацю із закладом освіти з питань узгодження (створення, перегляду та удосконалення) навчальної програми, за якою навчатимуть за дуальною формою та індивідуальних навчальних планів;

- бере участь у відборі здобувачів, що бажають перейти на дуальну форму здобуття освіти третього освітньо-наукового рівня вищої освіти за відповідними освітніми програмами;

- супроводжує реалізацію практичної складової дуальної освіти на робочому місці відповідно до вимог освітньої програми та індивідуального навчального плану;

- забезпечує неперервну комунікацію із ННЦ «ІЕКВМ»;

- здійснює контроль за розподілом та своєчасним переміщенням здобувачів у структурних підрозділах суб'єкта господарювання;

- бере участь в аналізі результатів та якості навчання за дуальною формою здобуття освіти третього освітньо-наукового рівня вищої освіти і

вносить пропозиції своєму керівництву щодо її поліпшення.

4.2.10. Наставник дуального навчання:

- здійснює керівництво навчанням здобувачів освіти третього освітньо-наукового рівня вищої освіти у програми практичного навчання на робочому місці та навчального плану;

- сприяє адаптації здобувача до робочого місця;

- бере участь у оцінюванні результатів навчання здобувачів освіти третього освітньо-наукового рівня вищої освіти за дуальною формою спільно з уповноваженими представниками ННЦ «ІЕКВМ»;

- може проходити спеціальну методичну підготовку щодо здійснення керівництва навчанням здобувачів на робочих місця, в тому числі на базі ННЦ «ІЕКВМ».

4.2.11. Суб'єкт господарювання може надавати можливість стажування на виробництві науковим працівникам ННЦ «ІЕКВМ».

4.2.12. Суб'єкт господарювання може пропонувати здобувачам освіти третього освітньо-наукового рівня вищої освіти за дуальною формою укладання/продовження трудового договору після завершення навчання.

5. ФІНАНСОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

5.1. Фінансування навчального процесу за дуальною формою здійснюють коштом державного бюджету, коштом юридичних (фізичних) осіб, коштом суб'єктів господарювання та інших джерел, не заборонених законодавством.

АРКУШ ПОГОДЖЕННЯ ДОГОВОРУ

Ініціатор _____

Посада	Погоджено/ Не погоджено	Зауваження (за наявності)	Підпис	Власне ім'я, прізвище	Дата погодження
Директор ННЦ «ІЕКВМ»					
Заступник директора з наукової роботи					
Юрисконсульт					